

1544
Джелев

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 954-01-16, внесен от Делян Добрев и Валентин Николов на 22 март 2019 г.

На свое редовно заседание, проведено на 27 март 2019 г., Комисията по енергетика обсъди и гласува законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 954-01-16, внесен от Делян Добрев и Валентин Николов на 22 март 2019 г.

На заседанието присъстваха: от Министерство на енергетиката - г-н Жечо Станков – зам.министър; от Комисия за енергийно и водно регулиране: г-н Иван Иванов- председател; от Български енергиен холдинг: г-н Петьо Иванов – изпълнителен директор.

От страна на вносителите, мотивите към законопроекта бяха представени от народния представител Валентин Николов. Той посочи, че след успешното интегриране на част от производителите на електрическа енергия, получаващи преференциални цени на свободен пазар на електроенергия през 2018 г. е необходимо процеса по либерализация на електроенергийния пазар да бъде продължен. Предложените промени осигуряват допълнителни количества електроенергия, с оглед повишаване на ликвидността на електроенергийната борса за постигане на стабилен и предвидим пазар на електроенергия. По-високата конкуренция ще доведе до предлагането на по-голям брой и по-разнообразни борсови продукти. С предлаганите изменения производителите на електроенергия с инсталирана мощност между 1 Mw и 4 Mw от 1 юли 2019 г. ще преминат от преференциални цени към пазарна цена и договор за компенсиране с премия, като не се предвижда да има преходен период, в който общественият доставчик да изкупува по преференциална цена от тези производители произведената електроенергия и да я продава на електроенергийната борса, за което да бъде компенсиран от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Промените ще засегнат 12 броя централи с високо ефективно комбинарано производство с обща инсталирана електрическа мощност 27,6 Mw и 360 броя централи с възобновяеми енергийни източници с обща инсталирана мощност 723 Mw. Годишно тези 372 броя централи произвеждат около 1 500 000 мегаватчаса електроенергия. Централите, които влизат в обхвата на промените, следва в срок до 30 юни 2019 г. да подпишат договор за компенсиране с премия с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ . Премията ще представлява очакваната разликата между преференциалната цена и определената от регулатора прогнозна пазарна цена. За ВЕИ производителите премията ще се предоставя до изтичане на съответния договор за дългосрочно

изкупуване, а размера на количеството електроенергия, което ще бъде компенсирано с премия е определеното нетно специфично производство.

Други промени предвиждат, в законодателството да бъде въведено конкурсно начало за предоставяне на преференциална цена или премия за новоприсъединяващите се производители на електроенергия чрез високоефективно комбинирано производство. Тези конкурси са съобразени със законодателството на ЕС по отношение предоставяне на държавна помощ.

Регламентира се реда относно провеждането на паралелни процедури при утвърждаване на нови и изменение на действащи цени. Разпоредбата има за цел да конкретизира правомощието на КЕВР да утвърждава цените на топлинната и електрическата енергия, цените за пренос и разпределение на електрическа енергия, цената или компонентата от цена по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и да определя премии по чл. 33а от ЗЕ, както и да ги изменя в случай на необходимост.

Облекчава се административната тежест при работата на производителите на електрическа енергия по чл. 30, ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници с ФСЕС и АУЕР. Предлага се ред, при който малките централи веднъж годишно ще декларират информация и внасят съответните вноски за предходната година във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Също така се премахва съществуващата към момента неяснота относно лицата, които дължат цените за достъп и пренос до/през съответната мрежа, както и се гарантира, че изнесената електрическа енергия с произход България няма да бъде третирана различно от тази, реализирана на вътрешния пазар в съответствие с европейското законодателство.

Предоставя се възможност за поставяне на интелигентни измервателни системи и безплатен достъп до данни в реално време, което би спомогнало за по-добър енергиен мениджмънт от страна на крайните клиенти и търговците на електроенергия. Ползата би била за постигане на по-ниски разходи за балансиране. С тази промяна се прави опит за интегриране на пазара на клиентите с такива средства за търговско измерване. Разходите по монтирането на системата ще са за сметка на крайния клиент, а самото средство за търговско мерене остава собственост на съответния оператор.

Предлага се промяна в правомощията на енергийния регулатор, с която от новия ценови период да бъде определяна прогнозна месечна разполагаемост. Разпределянето на количествата по месеци ще даде възможност за по-коректно планиране на необходимото количество електроенергия за нуждите на регулирания пазар, а оттам производителите ще имат по-ясна представа за свободните количества, които да предложат на свободен пазар.

Създава се нов пазарен механизъм, който да насърчи инвестициите в зелени проекти и изграждането на нови мощности от възобновяеми източници. Механизмът не предвижда ангажимент от страна на държавата - предоставянето на договор за задължително изкупуване на енергията, преференциална цена, договор за разлика, корпоративна гаранция и/или други непазарни механизми за гарантиране на инвестицията или приоритетно диспечирание. Предлаганата разпоредба предвижда крайните клиенти да бъдат освободени от заплащане на такса „задължение към

обществото“ за доставена електроенергия от ВЕИ централа чрез директен електропровод.

От страна на КЕВР - председателя г-н Иван Иванов подкрепи предложението за законопроект. В становището си изрази позицията за необходимостта от приемането му като следваща стъпка в процеса по либерализация на електроенергийния пазар в Република България.

От страна на Министерство на енергетика – г-н Жечо Станков изрази принципна подкрепа по така предложението за законопроект, като министерството ще внесе в писмен вид предложението за редакционни промени в отделни текстове между първо и второ гласуване.

Г-н Диан Червенкондев – председател на ФСЕС сподели, че фонда е напълно готов в срок до 30 юни 2019 г. да обработи съответната документация и да подпише договори за компенсиране с премия на производителите предвидени за интегриране на свободния електроенергиен пазар.

От страна на присъстващите гости мнения изказаха:

г-н Васил Велев от АИКБ и г-н Константин Стаменов - представител на КРИБ. Позицията на работодателските организации винаги е била за по-голяма конкуренция и стабилност на електроенергийния пазар, като желаят това да се случи възможно най-скоро.

г-жа Меглена Русинова – председател на Българската фотоволтаична асоциация. БФА подкрепя законопроекта и счита, че няма проблеми с подписването на договори за премия и съответните законови процедури за смяна на координаторите на балансиращи групи от страна на производителите, с което да излязат от регулиран на свободен пазар да се осъществят до 30 юни 2019г.

г-жа Габриела Тодорова – административен директор на Българска ветроенергийна асоциация принципно подкрепи законопроекта, но изрази необходимост от въвеждане на преходен период, през който производителите да имат достатъчно време за подписване на договор за компенсиране с премия и съответните законови процедури за излизане от регулиран на свободен пазар.

След приключване на дискусиата и въз основа на проведеното гласуване, Комисията по енергетика, с 12 гласа „за“, без „против“ и 0 гласа „въздържали се“ предлага на Народното събрание да приеме на първо четене законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, № 954-01-16, внесен от Делян Добрев и Валентин Николов на 22 март 2019 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА**
ДЕЛЯН ДОБРЕВ